Dosar pe denominare câştigat irevocabil în justiţie

BUCURESTI - 19 mai 2015 ora 11:31
Comunicat tip General in Afaceri, Banci / Asigurari, Juridic

Omisiunea băncilor de a informa consumatorul asupra riscului de hipervalorizare a CHF, fenomen care era previzibil pentru experţii financiari ce activează în cadrul acestora, dat fiind faptul că CHF- ul este o monedă instabilă, iar la momentul încheierii contractului valoarea acestei monede era la un minim istoric, creşterea valorii faţă de moneda naţională fiind inevitabilă, constituie o încălcare a obligaţiei de consiliere, sever sancţionată în dreptul european şi naţional întrucât este de natură să angajeze din punct de vedere juridic un consumator plecând de la o imagine deformată a întinderii drepturilor şi obligaţiilor asumate.

Sa ne aducem aminte ce a decis instant in prima instant(extras hotarare)Omisiunea băncilor de a informa consumatorul asupra riscului de hipervalorizare a CHF, fenomen care era previzibil pentru experţii financiari ce activează în cadrul acestora, dat fiind faptul că CHF- ul este o monedă instabilă, iar la momentul încheierii contractului valoarea acestei monede era la un minim istoric, creşterea valorii faţă de moneda naţională fiind inevitabilă, constituie o încălcare a obligaţiei de consiliere, sever sancţionată în dreptul european şi naţional întrucât este de natură să angajeze din punct de vedere juridic un consumator plecând de la o imagine deformată a întinderii drepturilor şi obligaţiilor asumate.

Dezechilibrul major care rezultă dintr-un astfel de contract de adeziune constă în imposibilitatea consumatorului de a cunoaşte şi anticipa mărimea obligaţiilor sale.Aşa cum se prevede la art. 1 din Legea nr. 193/2000, orice contract încheiat între comercianţi şi consumatori pentru vânzarea de bunuri sau prestarea de servicii cuprinde clauze contractuale clare, fără echivoc, pentru înţelegerea cărora nu sunt necesare cunoştinţe de specialitate.Un drept subiectiv civil dacă este folosit contrar scopului şi recunoscut de lege, în aşa fel încât să încalce drepturile celorlalţi, este considerat abuziv. Conform art.54 din Constituţie, orice drept trebuie exercitat numai în conformitate cu scopul său şi în limitele sale.Prin clauzele de risc valutar s-a creat un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor, evident în detrimentul consumatorului. Banca a stipulat în convenţiile încheiate cu reclamantul obligaţia acestuia de a suporta exclusiv diferenţele de schimb valutar, fără nici o distincţie şi fără a limita în vreun fel întinderea acestei obligaţii, astfel că în situaţia dublării valorii francului elveţian în raport cu moneda naţională, convenţiile de credit încheiate între părţi dobândesc un caracter aleatoriu, incompatibil cu natura contractului de împrumut.În aprecierea echilibrului/dezechilibrului contractual trebuie să se aibă în vedere criteriul echivalenţei prestaţiilor, fapt ce presupune existenţa unei proporţionalităţi între drepturile şi obligaţiile asumate de către părţi, ori clauza de risc valutar, care incumbă mod exclusivconsumatorilor, denaturează raportul juridic obligaţional prin îngreunarea excesivă a situaţiei consumatorului şi conferirea băncii unui avantaj economie vădit disproporţionat.De asemenea, în considerarea unei clauze ca fiind abuzive, trebuie să se ia în calcul şi aptitudinea de a îndrepta conţinutul contractului în favoarea părţii care a impus clauza, riscul valutar materializându-se în obţinerea de către bancă a unui câştig injust în detrimentul consumatorului, contrar principiului echităţii şi bunei-credinţe, principii ce trebuie să guverneze relaţiile contractuale. Atât suma împrumutată (capitalul), precum şi dobânda şi comisioanele percepute pentru credit sunt plătite de asemenea, în franci elveţieni la cursul de schimb din momentul plăţii, determinând astfel, pe fondul dublării valorii de schimb a francului elveţian, un dezechilibru majorîntre drepturile şi obligaţiile asumate de către părţi, respectiv creşterea nejustificată a beneficiilor băncii, în dauna consumatorilor, cu toate consecinţele negative asupra posibilităţii de respectare aobligaţiilor contractuale.

Într-o cauză recentă, respectiv C – 26/13, Kasler şi Kaslerne Rabai referitoare la Directiva 93/13/CEE şi, mai precis, la aprecierea caracterului abuziv al clauzelor prevăzute în contracte de împrumut ipotecar încheiat în valută garantat printr-o ipotecă, C.J.U. E. a statuat că

„1) Articolul 4 alin. (2) din Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii trebuie interpretate în sensul că termenii „obiectul principal al contractului” nu acoperă o clauză, cuprinsă într-un contract de împrumut încheiat în moneda străină între un vânzător sau un furnizor şi un consumator şi care nu a făcut obiectul unei negocieri individuale,

precum cea în discuţie în litigiul principal, în temeiul căreia pentru calcularea ratelor împrumutului se aplică cursul de schimb la vânzare al acestei valute, decât în cazul în care se constată ceea ce revine în sarcina instanţei de trimitere să verifice, având în vedere natura, economia generală şi prevederile contractului, precum şi contextul său juridic şi factual – că respectiva clauză stabileşte o prestaţie esenţială a acestui contract care, ca atare, îl caracterizează; o astfel de clauză, în măsura în care cuprinde o obligaţie pecuniară a consumatorului de a plăti, în cadrul ratelor împrumutului, sumele care rezultă din diferenţa dintre cursul de schimb la vânzare şi cursul de schimb la cumpărare al monedei străine, nu poate fi considerată ca cuprinzând o „remuneraţie” al cărei caracter adecvat în calitate de contrapartidă a unei prestaţii efectuate de împrumutător să nu poată face obiectul unei aprecieri pentru a se stabili dacă este abuzivă în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Directiva 93/13.‘Articolul 4 alin. (2) din Directiva 93/13 trebuie interpretat în sensul că, în ceea ce priveşte o clauză contractuală precum cea în discuţie în litigiul principal, cerinţa potrivit căreia o clauză contractuală trebuie redactată în mod clar şi inteligibil trebuie înţeleasă ca impunând nu numai ca respectiva clauză să fie inteligibilă pentru consumator din punct de vedere gramatical, ci şi ca, contractul să expună în mod transparent funcţionarea concretă a mecanismului de schimb al monedei străine la care se referă clauza respectivă, precum şi relaţia dintre acest mecanism şi cel prevăzut prin alte clauze referitoare lai deblocarea împrumutului, astfel încât acest consumator să poată să evalueze, pe baza unor criterii clare şi inteligibile, consecinţele economice care rezultă din aceasta înceea ce-1 priveşte. Aşa cum rezultă din cele menţionate la pct.57, 58 din hotărâre, C.E.J. precizează că excluderea aprecierii caracterului abuziv al unei clauze se limitează la caracterul adecvat al preţului sau remuneraţiei pe de o parte, faţă de serviciile sau bunurile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte şi nu se aplică în cazul invocării unei asimetrii între cursul de schimb la vânzare al monedei străine utilizat pentru calcularea ratelor şi cursul de schimb la cumpărare al valutei respective utilizat pentru calcularea sumei deblocate a împrumutului.

Curtea stabileşte că plata, în cadrul ratelor împrumutului, a sumelor care rezultă din diferenţa dintre cursul de schimb la vânzare (utilizat pentru calcularea ratelor) şi cursul de schimb la cumpărare al monedei străine (utilizat pentru deblocarea împrumutului nu poate fi considerată ca fiind o „remuneraţie” pentru serviciile băncii împrumutătoare. Decizia C.E.J. precizează că nu este suficient ca termenii în care se exprimă clauzele contractuale să fie inteligibile din punct de vedere gramatical, ci acestea trebuie să fie inteligibile din punct de vedere juridic, respectiv consumatorul trebuie să poată aprecia consecinţele economice negative pe care le riscă prin încheierea contractului. Astfel, contractul trebuie să expună în mod transparent funcţionalitatea concretă a mecanismului de schimb al monedei străine, precum şi relaţia dintre acest mecanism şi cel prevăzut prin alte clauze referitoare la deblocarea împrumutului, astfel încât consumatorul să poată evalua, pe baza unor criterii clare şi

inteligibile, consecinţele economice care rezultă din faptul semnării\ contractului.
Cu privire la art.5 din Directiva 93/13 privind clauzele abuzive, C.E.J. A statuat că pentru un consumator, informarea, înaintea încheierii unui contract, cu privire la condiţiile contractuale, şi la consecinţele respectivei încheieri este de o importanţi fundamentală. Consumatorul trebuie să decidă, pe baza acestei informări, dacă doreşte să se oblige contractual faţă de un vânzător sau furnizor prin aderarea la condiţiile redactate în prealabil de acesta (Hotărârea RWE Vertrieb EU:C:2013: 180, pct.44).
Cerinţa privind transparenţa clauzelor contractuale prevăzută de Directiva 93/E nu poate fi redusă, aşadar, numai la caracterul inteligibil al acestora pe plan formal şi gramatical, deoarece consumatorul se află într-o poziţie de inferioritate faţă de vânzător său furnizor.
Aşadar, cerinţa privind transparenţa trebuie înţeleasă în mod extensiv. Cu privire la îngheţarea cursului de schimb valutar CHF – leu la valoarea de la data încheierii şi semnării convenţiei, având în vedere caracterul abuziv al clauzelor de suportare a riscului valutar exclusiv de către cumpărători, se impune îngheţarea cursului de schimb valutar CHF – leu, pentru efectuarea plăţilor în temeiul convenţiilor încheiate, la valoarea de la data încheierii şi semnării convenţiilor, calcularea şi plata ratelor de rambursare a creditului la această valoare pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului şi restituirea sumelor plătite în plus către reclamant.Având în vedere dezechilibrul contractual produs ca urmare a clauzei de tise valutar, în detrimentul consumatorului, instanţa consideră că se impune restabilirea prestaţiilor inerente contractului asumat prin îngheţarea cursului de schimb CHF – leu la valoarea de la momentul semnării contractului, astfel încât să se asigure o proporţionalitate a prestaţiilor asumate de plăti care să corespundă manifestării de voinţă în sensul angajării în acest raport juridic.
Contractul de credit se supune regulilor generale prevăzute de Codul Civil cu privire la obligaţii, din acest fapt decurgând anumite consecinţe asupra regimului juridic aplicabil.Contractul de credit nu are un caracter aleatoriu, fiind un contract comutativ, caracterizat prin faptul că întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, la momentul încheierii contractului, este determinată sau determinabilă, astfel încât părţile se angajează din punct de vedere juridic tocmai în considerarea efectelor contractului pentru care şi-au manifestat acordul, fiind exclusă expunerea uneia dintre părţi la riscul unei pierderi cauzate de un eveniment viitor şi incert şi oferirea celeilalte părţi a unei şanse se câştig.
Stipularea unei clauze de risc valutar, cu consecinţa strămutării în întregime asupra împrumutaţilor a riscului generat de hipervalorizarea CHF este contrară dispoziţiilor legale.
Hipervalorizarea CHF constituie un eveniment imprevizibil, viitor şi incert raportat la puterea de înţelegere a consumatorilor întrucât aceştia nu au cunoştinţe de specialitate în domeniul financiar-bancar care să le permită anticiparea unei creşteri

accelerate a cursului de schimb şi, în consecinţă, asumarea în cunoştinţă de cauză a riscului valutar.
Potrivit art. 75 coroborat cu art.76 din Legea nr. 296/2004 privind Codul consumatorului, contractele de credit pentru consum, precum şi toate celelalte condiţii aplicabile contractului trebuie să conţină clauze clare, corecte, care să nu determine interpretări echivoce ale acestora şi pentru înţelegerea cărora să nu fie necesare cunoştinţe de specialitate, iar la art. 77 se prevede că, în caz de dubiu asupra interpretării unor clauze contractuale, acestea vor interpretate în favoarea consumatorului.
Norma BNR nr. XXX/YYY prevede obligaţia băncii de a administra riscul în sensul diminuării lui prin organizarea adecvată a activităţii de creditare. Această prevedere exclude asumarea riscului operaţiunii de creditare de către consumatori, iar o măsură în acest sens o constituie îngheţarea cursului de schimb valutar la momentul încheierii contractului, măsură ce corespunde cerinţelor echităţii şi bunei credinţe. Având în vedere prevederile art. 966-970 Cod civ. în vigoare la momentul încheierii contractelor dintre părţi, din interpretarea cărora rezultă că părţile trebuie să acţioneze cu bună credinţă atât la negocierea şi încheierea contractului, cât şi pe tot timpul executării sale, neputând înlătura sau limita această obligaţie, distribuţia între părţi a pierderilor şi beneficiilor rezultate ca urmare a creşterii valorii CHF faţă de moneda naţională, apare ca o soluţie justă şi echitabilă.
Obligaţiile părţilor trebuie să se întemeieze pe o cauză licită şi morală, conform dispoziţiilor art. 968 din Codul Civil. Întrucât s-au schimbat condiţiile de contractare avute în vedere de părţila momentul încheierii contractului şi, pe cale de consecinţă, efectele actului juridic au ajuns să fie altele decât cele cu privire la care părţile au convenit, instanţa apreciază că se impune revizuirea efectelor contractului în temeiul teoriei impreviziunii care a fost aplicată în jurisprudenţă.Prin intrarea în vigoare noului Cod Civil, teoria impreviziunii este reglementată legal, reglementare care nu constituie altceva decât o transpunere legislativă a soluţiilor conturate în practica judiciară.În condiţiile în care noua reglementare consacră pe plan legislativ soluţiile date în jurisprudenţă, în considerarea imperativului de a avea o practică judiciară previzibilă, se poate face aplicarea teoriei impreviziunii şi în cauza de faţă, fără a se putea susţine că s-ar putea aplica retroactiv dispoziţiile noului Cod Civil.
Astfel, în sensul admiterii teoriei impreviziunii, Curtea Supremă de Justiţie a statuat în decizia nr. XXX/ZZZZ privind revizuirea clauzei referitoare la preţ, într-un contract cu executare succesivă (Buletinul Jurisprudenţei AAAA, UUUU).
In vederea înlocuirii clauzelor abuzive se impune revizuirea efectelor contractului încheiat prin îngheţarea cursului de schimb valutar la valoarea de la momentul încheierii contractelor, respectiv calcularea şi plata ratelor de rambursare a creditului la valoarea în lei a francului elveţian de la data încheierii convenţiilor, pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului şi restituirea sumelor plătite în plus de către reclamant, întrucât obligaţiile contractuale au fost asumate în condiţiile economice

existente la data încheierii contractelor, când valoarea francului elveţian era la un minim istoric, iar ca urmare a schimbării acestor condiţii este necesar ca şi contractele să fie adaptatela noile împrejurări economicei.
Având in vedere că schimbarea condiţiilor economice a fost imprevizibilă, iar reclamantul nu avut cunoştinţe de specialitate în domeniul financiar-bancar care să îi permită anticiparea unei devalorizări vădite a leului faţă de francul elveţian, se poate considera că revizuirea efectelor contractelor corespunde acordului de voinţă al părţilor întrucât hipervalorizarea CHF- ului deturnează contractele de la scopul în vederea cărora au fost încheiate, schimbând natura acestora, astfel că executarea lor în contextul actual nu mai corespunde voinţei concordante a părţilor.

Despre Promovaresite

Cabinet de avocat COLTUC are experienta acumulata in anii de practica a avocaturii la cel mai inalt nivel de profesionalism, pentru a acorda consultanta juridica, asistenta juridică, reprezentare judiciara si extrajudiciara in toate domeniile dreptului.

PROMOVARESITE
http://www.coltuc.ro